

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 9 lipca 2014r.

Sąd Okręgowy w Poznaniu, Wydział IV Karny- Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący: SSO Małgorzata Winkler-Galicka (spr)

Sędziowie: SO Ewa Taberska

SO Dariusz Śliwiński

Protokolant: stażysta Iwona Moskal

przy udziale prokuratora Prokuratury Wojskowej del. do Prokuratury Okręgowej A. H.

po rozpoznaniu w dniu 9 lipca 2014r.

sprawy P. K., a na podstawie art. 435 k.p.k. M. C. oskarżonych o popełnienie czynu opisanego w art.73a§2 k.k.s i inne na skutek apelacji wniesionej przez obrońcę oskarżonego P. K. od wyroku Sądu Rejonowego w Wągrowcu VII Zamiejscowy Wydział Karny z siedzibą w C. z dnia 29 stycznia 2014r. sygn. akt. VII K 23/13

uchyla zaskarżony wyrok w stosunku do oskarżonego P. K. i na podstawie art. 435 kpk w stosunku do oskarżonego M. C. i sprawę przekazuje Sądowi Rejonowemu w Wągrowcu do ponownego rozpoznania.

D. M. W. E. T.

UZASADNIENIE

Wyrokiem Sądu Rejonowego w Wągrowcu z dnia 29 stycznia 2014r. uznano oskarżonego P. K. za winnego tego, że będąc Prezesem (...) spółki z o.o. z siedzibą w S., w dniu 5 sierpnia 2011 r. w K., na posesji nr (...), działając wspólnie i w porozumieniu z (...) sp. z o.o. z W., użył niezgodnie z przeznaczeniem wyrób akcyzowy w postaci co najmniej 58.585,00 litrów oleju opałowego poddane procesowi odbarwienia i usunięcia znacznika stosowanych na podstawie przepisów szczególnych, w celu jego przeznaczenia do napędu silników spalinowych, co stanowi naruszenie art.8 ust.2 pkt 1a ustawy z dnia 6 grudnia 2008r. o podatku akcyzowym (Dz. U. Nr 3 z 2009r., późn. zm.), skutkiem czego narażono na uszczuplenie podatek akcyzowy w wysokości 106.742,00 zł, tj. za winnego przestępstwa skarbowego z art. 73a§2 Kks w zw. z art.9§1 i 3 k.k.s. Za przypisany czyn wymierzono karę grzywny w wysokości 300 stawek dziennych przyjmując, że stawka dzienna wynosi 100 zł. Sąd I instancji orzekł także o dowodach rzeczowych i pieniądzach pochodzących ze sprzedaży paliwa oraz o kosztach postępowania częściowo obciążając nimi oskarżonego.

Apelację od powyższego wyroku złożył obrońca oskarżonego, który zarzucił Sądowi I instancji brak wskazania i oceny strony podmiotowej czynu, w tym umyślnego zamiaru po stronie oskarżonego, zwłaszcza, że w dacie popełnienia czynu nie podejmował on żadnych czynności. Zdaniem skarżącego doszło również do błędnego wyliczenia podatku akcyzowego albowiem uczyniono to według stawek akcyzy sanacyjnej, która z istoty swojej nie może być uwzględniona jako zakładane przychody Skarbu Państwa, o czym świadczą wskazane w treści wyroku wielokrotnie niższe kwoty akcyzy naliczone od towaru objętego zarzutem przy sprzedaży licytacyjnej. W konkluzji skarżący wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku i uniewinnienie ewentualnie o jego uchylenie i przekazanie sprawy Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania.

Sąd Okręgowy zważył co następuje:

Apelacja obrońcy oskarżonego okazała się zasadna i w konsekwencji doprowadziła do uchylenia zaskarżonego wyroku także wobec M. C. (art. 435 k.p.k.).

Na wstępie Sąd II instancji stwierdza, że w pełni zasadnie na podstawie materiału dowodowego zgromadzonego w sprawie Sąd I instancji ustalił, że ponieważ mieszkańcy K. zauważyli niepokojące zachowania na terenie posesji, a zwłaszcza wjeżdżanie na jej teren nawet nocą cysterny, doszło do zawiadomienia o powyższym funkcjonariuszy z Wydziału Zwalczania Przystępności Izby Celnej w P. Referatu Grupy Mobilnej 2 w P.. Słusznie Sąd I instancji ustalił, że w dniu 5 sierpnia 2010 roku (omyłkowo w wyroku wskazano, że było to w roku 2011) funkcjonariusze weszli na terenie posesji i zastali tam D. C. i K. T.. Na terenie posesji znajdował się także ciągnik siodłowy wraz z naczepą - cysterną o pojemności 30.000 litrów, który wypompowywał do zbiornika nr 3 ciecz, którą według dokumentów przewozowych miał być olej napędowy. W wyniku przeszukania znaleziono szereg przedmiotów i urządzeń, w tym trzy zbiorniki o pojemności około 50.000 litrów każdy, w których znajdowało się łącznie około 62.600 litrów paliw płynnych oraz ziemię bielącą na paletach w 20 kilogramowych workach (...). Wszystkie znalezione przedmioty, w tym paliwa zabezpieczono. W pełni prawidłowo Sąd I instancji ustalił, że pobrano próbki z cysterny oraz ze zbiorników i innych urządzeń, celem przesłania ich do analizy chemicznej. W wyniku przeprowadzonej ekspertyzy ustalono, że substancje pobrane z autocysterny, zbiorników 1, 2 i 3 oraz innych urządzeń, to odbarwiony olej opałowy lekki lub olej napędowy przeznaczony na cele grzewcze. W pełni prawidłowo Sąd Rejonowy dokonał ustalenia zarówno właściciela terenu jak i sprzętu na nim znajdującego się oraz wykluczył, w oparciu o opinię biegłych, możliwość, że wykryte substancje są pozostałością po tym, co przechowywał w nich poprzedni ich właściciel. Wskazać należy, że Sąd Rejonowy w oparciu o obowiązujące przepisy zasadnie ustalił, że oleje przeznaczone na cele grzewcze są barwione i znakowane, natomiast aby uzyskać produkt podobny do oleju napędowego przeznaczonego na cele transportowe konieczne jest dokonanie odbarwienia z powyższego. Biegli wskazali dalej, że w ich opinii na terenie posesji prowadzono procesy odbarwiania olejów stosując do tego ziemię bielącą jako substancję, która usuwa barwnik i znacznik fiskalny i możliwe było dokonanie w ciągu doby odbarwienia od kilkunastu do kilkudziesięciu ton barwionego i znakowanego oleju. Sąd I instancji ustalił także, że instalacja do odbarwiania oleju pracowała w przeddzień dnia 5 sierpnia 2010r. a na pewno pracowała w okresie między lipcem a sierpniem 2010r. Sąd I instancji wskazał również na opinię uzupełniającą wydaną w czasie przesłuchania przed Sądem przez biegłego T. S.. Na marginesie Sąd II instancji zauważa, że całkowicie niezrozumiałą jest zapis początkowej wypowiedzi biegłego dotyczącej osób, które faktycznie wydawały opinię. Z pierwszej opinii wynika bowiem, że wydawały ją cztery osoby. Przesłuchany przed Sądem został tylko jeden biegły, a zatem w ocenie Sądu II instancji zasadnym wydaje się uzyskanie od pozostałym biegłych informacji czy podzielają poglądy wyrażone przez przesłuchanego bezpośrednio biegłego. Z akt sprawy nie wynika jednak aby stanowisko pozostałych osób zostało uzyskane. Natomiast z ustnej opinii biegłego wynika, że wpompowywany z cysterny olej był znaczony znacznikiem. Wnioskować z tego oraz z wcześniejszych wypowiedzi biegłego należy, że posiadał także barwnik. Skoro bowiem biegły oświadczył, że w pierwszym etapie usuwa się znacznik, a później barwnik, to powyższy wniosek jawi się jako oczywisty. Natomiast z opinii na której opierał swoje rozstrzygnięcie Sąd I instancji wynika, że substancje pobrane z autocysterny, zbiorników 1, 2 i 3 (do którego wpompowywano zawartość cysterny) stanowiły odbarwiony, czyli pozbawiony i znacznika i barwnika, olej opałowy lekki lub olej napędowy przeznaczony na cele grzewcze. Powyższa sprzeczność nie została w żaden sposób usunięta. Zauważyć jednocześnie należy, że z uzasadnienia wynika, że na terenie posesji ujawniono 3 zbiorniki metalowe o pojemności 50.000 litrów i zabezpieczono 62.600 litry paliw płynnych. Nie wskazano jednak, czy na tę zabezpieczoną ilość paliw składa się także to co w momencie przybycia funkcjonariuszy zostało wypompowane do zbiornika nr 3 z cysterny (które miała mieć pojemność 30.000 litrów) i czy było to paliwo pozbawione znacznika i barwnika, czy też jak wskazał przez Sądem I instancji biegły posiadało znacznik.

Wobec powyższych oczywistych sprzeczności i niedokładności Sąd II instancji uznał za konieczne uchylenie zaskarżonego wyroku wobec oskarżonego P. K., a na podstawie art. 435 k.p.k. również wobec oskarżonego M. C., albowiem uznał, że zachodzi konieczność ponownego przeprowadzenia postępowania w sprawie, co może mieć wpływ również na odpowiedzialność karną oskarżonego, który nie zaskarżył orzeczenia.

Przy ponownym rozpoznaniu sprawy Sąd I instancji winien kierując się art. 442§2 k.p.k. ograniczyć postępowanie dowodowe do ponownego przesłuchania biegłego T. S. w celu ustalenia kto faktycznie merytorycznie wydawał opinię

i jeżeli zajdzie taka konieczność przesłuchanie również pozostałych osób, które wydawały opinię w sprawie. Nadto Sąd Rejonowy winien uzyskać uzupełniającą opinię (czy to w formie ustnej czy pisemnej) czy na opisaną w zarzucie ilość paliwa składało się również to co było wypompowane z cysterny do zbiornika nr 3 w momencie przybycia funkcjonariuszy czy też nie. Konieczne jest także jednoznaczne ustalenia, czy całość paliw zabezpieczonych na terenie posesji (a więc także zawartość cysterny) stanowiły paliwa odbarwione czy też nie. Odpowiedz na powyższe pozwoli wykluczyć możliwość dokonywania odbarwienia w innym miejscu, czego nie wykluczał biegły w czasie przesłuchania przed Sądem. Koniecznym jest także zwrócenie uwagi, że w dniu 5 sierpnia 2010r., a więc w dniu którego zarzut bezpośrednio dotyczy, instalacja służąca do odbarwiania nie była czynna. Sąd II instancji podkreśla jednocześnie, że wobec treści zarzutu wszelkie ustalenia mogą dotyczyć tylko tego konkretnego dnia. Sąd I instancji winien także opisać na czym opiera wartość wyliczonego podatku, którego narażenie na uszczuplenie zarzuca się oskarżonym. Problemowi temu nie poświęcono bowiem w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku należytej uwagi. W powyższej kwestii niewątpliwie pomoce może okazać się stanowisko Urzędu Celnego wyrażone w piśmie na karcie 143 akt. Sąd Rejonowy swoje ostateczne stanowisko winien uzasadnić zgodnie z przyjętymi zasadami i jednocześnie (o ile uzna, że można oskarżonym przypisać winę) odnieść się do strony podmiotowej przypisanych czynów wskazując w czym upatruje sprawstwa i zamiaru.

D. M. W. E. T.